

fuldt over Bestyrelsen. Man har aldrig været tilfreds med Bestyrelsen, med Undtagelse af den korte Tid — og da var den store Mæsse ikke tilfreds — da Heiberg bestyrede det. Han bestyrede det dog saa temmelig godt, idetmindste siger Overfou det i en Bog, som jeg staaer med her i Haanden. Da vi havde Hall til Confeilspraesident, lagde han Bestyrelsen af Theatret i en Directions Haender, men med denne var man heller ikke tilfreds, idet man meente, at der blev grebet altfor meget ind fra Ministeriets Side. Alt, hvad jeg har kunnet overkomme at læse derom, gaaer ud paa, at, dersom Theatret blot var blevet nogenlunde godt bestyret, saa vilde det være blevet i oeconomicke Henseende stillet saaledes, at det ingenlunde havde Behov at tigge om Statstilskud. Jeg skal i saa Henseende tillade mig at oplæse nogle saa Vinter af Overfous Theaterhistorie: „Dersom Theatret havde alle de Penge, som man i 60 Aar har ladet det udgive til Antagelseshonorar, Overfættelsesbetaling og Udskrivning af Musik, Roller og Stykker, uden at disse ere blevne opførte, da vilde det have været istand til selv at bestynde Beføstningerne ved Bygningens Fuldbendelse“. Saaledes siger en af Theatrets varmeste Venner, og hvad skulle saa vi Andre sige, der have saa lidt Forstand paa det Æsthetiske, naar vi høre en af vore Æsthetikere tale saadan. Han slutter sit Skrift med at sige, at der uden Afbræk for Kunsten kunde indføres Besparelser, og en stor Mængde Embeder ophæves, som Læge, Censor, Registrerere, Costumierer og Bibliothekarer, og overhovedet gaaer hans Fremstilling ud paa, at man stadig har oprettet Embeder, ikke fordi man trængte til dem, men fordi der var en eller anden Person, der trængte til et Embede. Paa den Maade fordyrede man Beføstningen ved Statstheatret. Vi see derfor ikke rettere, end at det vil være en god Gjerning og hjælpe Theatret til, at det kan blive saaledes bestyret, at det kan holde sig selv; thi vi skjønte ikke rettere, end at det er Pengene, der ere i veien; fordi man dengang havde Pengene til sin Naadighed, oprettede man disse Embeder, og saa vare Folk jo hjulpne. Som sagt, det er ikke, fordi vi vilde Æsthetik eller aandelig Dplysning til-

livs. Nei, paa ingen Maade, men vi troe, at det paa ingen Maade vil tabe Noget derved, vi troe, at det er den daarlige Bestyrelse, som er Skyld i, at Theatret er stillet, som det er. Men endelig sige vi, at de 50,000 Rbd. kunne anvendes bedre til, at hele Folket kan faae, hvad man kalder aandeligt Klarhyn. Vi troe, at Theatret har kunnet medvirke til, at de Enkelte have kunnet faae dette Klarhyn, men ved Hjælp af de mange Dannelsesanstalter, ved Hjælp af baade Folkehøiskoler og andre Midler, der særlig have til Formaal at bringe den Enkelte til Bevidsthed om sin Borgerpligt, og hvad han skylder sit Fædreland, og give ham Kjendskab ogsaa til det, den danske Litteratur gjemmer i sit Skjød, ved Hjælp deraf troer jeg, at der kan udrettes noget Mere end ved at give Penge til det kongelige Theater; thi — det maa jeg gjentage — det er kun de Enkelte, ikke den store Mæsse, som ere komne til større Klarhyn ved Theatret. Endvidere skal jeg gjøre opmærksom paa, hvad jo Enhver veed, at Theaterdigningen er jo kun en Side af det Hele, og det endda kun den mindste Side, og ialfald have jo flere af vore største Digtere staaet i en grumme Løs Forbindelse med Theatret, saa at vi rigtignok troe, at der udrettes nok saa meget for, at Folk kunne komme til Dannelsesbevidsthed og aandelig Modenhed, ved at sprede ud i Befolkningen de Penge, som man yder til Theatret, saa at det ikke mere bliver den enkelte lille Deel, som faaer Dplysningen i sin Favn, men at ogsaa vi Andre, som boe ude paa Heden, kunne faae Deel i Dplysningens Goder. Ogsaa fra det oeconomicke Standpunkt maae vi naturligviis finde Forslaget utilraadeligt. Vi vide jo Alle, hvorledes vort Fædreland sidder i det, og vi kunne derfor ikke finde det i sin Orden at bevilge saa store Summer til Theatret, og Folkstemningen er jo ogsaa i høi Grad derimod. Nu siger man vel: ja, den skal man ikke bryde sig om, og vel er det saa, at en Rigsdagsmand kun er bunden ved sin Overbeviisning, men jeg tør nok sige, at naar Rigsdagsmandens Overbeviisning og Vælgernes store Fleerheds ikke stemme sammen paa Valgdagen, saa bliver han ingenlunde valgt, og det kan jeg med